

1734 (2022-2023) – Nr. 1
ingediend op 2 juni 2023 (2022-2023)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door Joke Schauvliege

over een voorlopige evaluatie
van de brede weersverzekering

Samenstelling van de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid:

Voorzitter: Bart Dochy.

Vaste leden:

Arnout Coel, Cathy Coudyser, Karolien Grosemans, Sofie Joosen, Joris Nachtergaele;

Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Bart Dochy, Joke Schauvliege;

Emmily Talpe, Bart Van Hulle;

Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen;

Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Bert Maertens, Nadia Sminate, Tine van der Vloet;

Roosmarijn Beckers, Els Sterckx, Suzy Wouters;

Sofie Mertens, Tinne Rombouts;

Tom Ongena, Bart Tommelein;

Jeremie Vaneeckhout;

Maxim Veys.

INHOUD

I.	Inleidende toelichting	4
1.	Toelichting door Patricia De Clercq	4
1.1.	Algemeen kader	4
1.2.	Evolutie	5
2.	Toelichting door Jan Schreuder	5
2.1.	Algemene overwegingen	5
2.2.	Aandachtspunten 2019	6
2.3.	Aanbevelingen	6
3.	Toelichting door Arnold Rahier	7
3.1.	Algemene overwegingen	7
3.2.	Aanbevelingen	8
4.	Toelichting door François Huyghe en Mark Wulfrancke	9
4.1.	Algemeen	9
4.2.	Voorstellen voor bijstellingen	9
4.3.	Voorkomen is beter dan genezen	11
II.	Bespreking	11
1.	Steven Coenegrachts	11
2.	Tinne Rombouts	12
3.	Arnout Coel	12
4.	Stijn De Roo	13
5.	Bart Dochy	13
6.	Patricia Declercq	14
7.	Jan Schreuder	14
8.	Arnold Rahier	16
9.	François Huyghe	17
10.	Mark Wulfrancke	18
11.	Arnout Coel	18
12.	Bart Van Hulle	18
13.	Arnold Rahier	19
	Gebruikte afkortingen	20

Bijlagen: zie de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

In 2019 keurde het Vlaams Parlement het decreet houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest goed. Waar schade aan landbouwgewassen door uitzonderlijke weersomstandigheden vroeger gedeeltelijk vergoed kon worden door het landbouwrampenfonds, kunnen landbouwers zich sinds 1 januari 2020 individueel verzekeren via deze 'brede weersverzekering'.

Op woensdag 26 april 2023 hield de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid een hoorzitting over een voorlopige evaluatie van de verzekering.

De commissie ging hiervoor in gesprek met:

- Patricia De Clercq, administrateur-generaal van het Departement Landbouw en Visserij;
- vertegenwoordigers van de verzekeringsmaatschappijen: Arnold Rahier (adviseur Land- en Tuinbouw bij KBC) en Jan Schreuder (directeur Nederland en België van Verenigde Hagel);
- vertegenwoordigers van de landbouworganisaties: Mark Wulfrancke (beleidsmedewerker bij het Algemeen Boerensyndicaat) en François Huyghe (economisch adviseur bij Boerenbond).

De presentaties van de sprekers zijn als bijlage opgenomen op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Inleidende toelichting

De *voorzitter* wenst zich vooreerst te verontschuldigen bij Patricia De Clercq: de secretaris-generaal stond niet in het lijstje van de sprekers in de parlementaire agenda. Hij is tevreden dat ze er bij kan zijn om de commissie in te lichten over enkele belangrijke cijfers. Het decreet van 5 april 2019 is volgens de voorzitter het belangrijkste decreet dat deze commissie tijdens de vorige legislatuur heeft goedgekeurd. Het is dan ook belangrijk om 3 jaar na datum stil te staan bij het instrument en na te gaan hoe de landbouwers en verzekeraars het instrument beoordelen.

1. Toelichting door Patricia De Clercq

1.1. Algemeen kader

Patricia De Clercq schetst het algemene kader. De decretale basis voor de brede weersverzekering is het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest. Artikel 24 van het decreet voorziet de basis voor de subsidieregeling. Artikel 27 voorziet de overgangsregeling voor de vergoeding van teeltschade via het Vlaams Rampenfonds tot en met 2025. Die koppeling kwam er om teelten die niet verzekerd zijn via de brede weersverzekering toch te verzekeren door in te stappen in het Rampenfonds.

De spreker verduidelijkt de koppeling tussen beide. Als een landbouwer minstens 25 procent maar minder dan 50 procent van zijn totale teeltareaal verzekerd heeft, bedraagt de vergoeding voor de teeltschade aan niet-verzekerde teelten in 2023 16 procent. Deze vergoeding kadert binnen een degressief systeem dat startte in 2020 met 40 procent en eindigt in 2025 met 0 procent. Als een landbouwer voor meer dan 50 procent verzekerd is, kan hij vanuit het Rampenfonds aanspraak maken op een vergoeding van 32 procent. Ook dit is een degressief systeem dat in 2020 met 80 procent gestart is en in 2025 eindigt met 0 procent.

Het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2019 betreffende de premiesubsidie voor een brede weersverzekering in de landbouwsector voorzag in

artikel 2 een subsidieregeling tot en met kalenderjaar 2026 en een evaluatie ervan in 2025 voor een eventueel vervolg in 2026.

Vanaf dit jaar, 2023, voorziet de Vlaamse Regering voor diegenen die al ingestapt zijn in het systeem ook een subsidie voor de verzekerde teelten tot 65 procent van het maximaal totaal verzekerde areaal van de afgelopen jaren. Voor bijkomend areaal dat verzekerd is of voor nieuwe instappers zal er maximum 65 procent subsidie zijn. Nieuwe instappers zijn in geval van budgettaire krapte niet zeker van een subsidie tot 65 procent. De vroege instappers zijn dus voor een deel bevoordeeld door de clause.

1.2. Evolutie

Vervolgens gaat Patricia De Clercq in op de evolutie van het aantal subsidieaanvragen en het aantal unieke landbouwers met een verzekering in de periode 2020-2022. Uit de desbetreffende tabel blijkt dat het aantal aanvragen net zoals het aantal aanvragers gedaald is, maar dat de verzekerde oppervlakte gelijk gebleven is. De 'loss ratio', het verschil tussen wat de verzekeraars uitbetaald hebben en de premies die ze getrokken hebben, bedroeg in 2020 en 2022 meer dan 100 procent, hetgeen voor hen een verlies betekent. De spreker benadrukt dat er wel grote verschillen te merken zijn tussen de verschillende verzekeraars. Ze veronderstelt dat de verzekeraars daar later in de hoorzitting op zullen ingaan.

Wat de verzekerde aandelen in oppervlakte van de hoofdteelt betreft, laat de slide in kwestie het percentage verzekerde landbouwers ten aanzien van het totaal aantal verzekerde arealen zien: een kleine 7 procent landbouwers is verzekerd voor een areaal van ongeveer 10 procent. In vergelijking met Nederland is dat niet zo slecht, aldus de spreker. Toch blijft het over een klein percentage areaal en landbouwers gaan.

Patricia Declercq rondt haar toelichting af met een tabel over de grootste verzekerde teelten waaruit blijkt dat de voederteelten in areaal het meest verzekerd zijn en dat de fruitteelten procentueel de meest verzekerde soort is, met een percentage van bijna 60 voor de perenteelt.

2. Toelichting door Jan Schreuder

2.1. Algemene overwegingen

Jan Schreuder maakt de balans op na drie jaar brede weerverzekering in Europa. Veel landen zijn al overgeschakeld naar de weersverzekering of zijn er mee bezig: onder meer Frankrijk, Italië, Polen en de Baltische staten gingen België voor. Ook in Duitsland zijn de eerste deelstaten overgeschakeld naar een soort weersverzekering.

De spreker overloopt foto's van de schade aan fruitteelt in 2021 en 2022. In 2021 ging het voornamelijk over vorst- en hagelschade, in 2022 zorgde de droogte voor veel schade. Dit heeft geleid tot een grote vraag naar verzekering in 2023. Zeker fruittelers hebben veel te winnen bij een verzekering: ongeveer 50 tot 70 procent van alle Vlaamse fruittelers heeft een brede weersverzekering. Er is wel een afname van het aantal verzekeraars: het is een serieuze uitdaging om een speciale meergevarenverzekering met zes weerrisico's op een goede manier aan te bieden, de telers te informeren en de schade vast te stellen. Volgens de klimaatscenario's van het KNMI komen er meer warme zomers, meer nachtvorst in het vroege voorjaar, droogte en extreme regenbuien, zwaardere hagel en meer wind. Die fenomenen hebben zich al voorgedaan in 2021 en 2022 en spelen de agrarische ondernemers parten.

De brede weersverzekering heeft dus tot doel om de landbouwbedrijven te beschermen tegen de gevolgen van de klimaatverandering. De sector van de verzekeringsmaatschappijen wil ervoor zorgen dat het aantal verzekerde telers toeneemt en dat het eenvoudig en aantrekkelijk is om toegang te krijgen tot een verzekering. Ze willen als een betrouwbare partner voor de landbouwers te boek staan.

Jan Schreuder benadrukt echter dat de bescherming tegen de gevolgen van de klimaatverandering begint bij de teler zelf. Deze moet dus aan risicomangement doen, omdat de verzekeraar niet alles kan 'wegverzekeren' zoals dat in het jargon heet. Schade beperken begint dus met preventie: drainage, greppelen, irrigatie en de kwaliteit van de organische stof bewaken. Daarnaast moeten telers ook aan (klimaat)adaptatie doen: nagaan of hun teelten nog passen bij het veranderende klimaat. In Zeeland is er bijvoorbeeld geen mogelijkheid meer om te beregenen en heeft men besloten de uienteelt te verplaatsen naar andere gebieden in Nederland. Het restrisico (mitigatie) kunnen de ondernemers dus verzekeren via de brede weersverzekering.

Het is de taak van beleidsmakers, administratie, belangenorganisaties en verzekeraars om goed samen te werken, de bestaande problemen binnen de brede weersverzekering te bespreken – zoals dat vandaag het geval is – en deze ook op te lossen. De spreker overloopt hiervoor een reeks aandachtspunten die hij al naar voor schoof in 2019 en zal daarna een aantal aanbevelingen doen.

2.2. Aandachtspunten 2019

De spreker wees in 2019 in deze commissie op een reeks aandachtspunten die gebaseerd zijn op beginnersfouten in Nederland (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1853/4).

Een eerste aandachtspunt is de fiscale vrijstelling van de verzekering. Het is belangrijk dat die alleen voor de brede weersverzekering geldt. Zo kunnen de kosten voor de telers zo laag mogelijk gehouden worden. Dat deze vrijstelling op federaal niveau moet worden geregeld, maakt het misschien een complexere zaak, aldus de spreker. Ten tweede pleitte de spreker voor duidelijkheid vooraf over de beschikbare middelen. Dit is ook nagekomen. Ook het derde aandachtspunt, een eenvoudige en praktische digitale administratie, werd ingelost. Over het vierde aandachtspunt, een maximale ondersteuning vanuit Boerenbond en het ABS, is de spreker niet volledig tevreden. Hij ervaart deze ondersteuning te weinig, zowel in hun externe communicatie als in hun gesprekken met de telers. Een vijfde aandachtspunt is de mogelijkheid voor telers om een nettopremie te betalen. In tegenstelling tot Nederland, waar de mogelijkheid bestaat, is er in Vlaanderen voorlopig alleen de brutopremie. Over het verschil voor de teler komt hij later in de hoorzitting terug.

Wat de evolutie van de schade betaald door de verzekeraars betreft, merkt de spreker op dat de schadepercentages in Nederland opmerkelijk lager zijn. Bovendien rekent men dan nog niet de kosten die hierbij komen kijken. De spreker is dan ook van mening dat een brede weersverzekering de best mogelijke regeling is voor een overheid. Had men de schade van de voorbije jaren moeten vergoeden via het Rampenfonds, dan waren de uitgekeerde bedragen veel hoger geweest.

2.3. Aanbevelingen

In zijn aanbevelingen maakt de spreker een onderscheid tussen nationale middelen en cofinanciering, de EU-middelen. Vlaanderen koos voor nationale middelen.

Een eerste aanbeveling is een volledige tegemoetkoming voor alle telers, ook voor de grote groep van telers die in 2023 willen beginnen en de garantie willen dat ze de tegemoetkoming van 65 procent krijgen. Een tweede aanbeveling is telers zelf laten kiezen tussen een bruto- of nettopremie. De spreker raadt ook aan om meer langdurige contracten – van maximaal drie jaar – toe te laten, in plaats van de huidige contracten van één jaar. Op die manier kan men meer vertrouwen creëren bij de telers en kunnen ook de kosten worden verlaagd.

Een vierde aanbeveling is het aanpakken van de problemen inzake de schade bij maïs na gras. Daarnaast benadrukt de spreker ook het belang van de vrijstelling van de verzekeringsbelasting van 9,25 procent. Daardoor kan, zoals in Nederland, het aantal deelnemers stijgen, aldus de spreker. Verder herhaalt hij de aanbeveling van een maximale ondersteuning vanuit Boerenbond en het ABS en hun deelname aan het halfjaarlijkse overleg met de verzekeraars en het ministerie. Ten slotte moet de aanvraag voor tegemoetkoming standaard op de verzamelaanvraag aangevinkt staan.

Naast de financiering met nationale middelen kan de Vlaamse overheid ook opteren voor EU-middelen via cofinanciering en tegemoetkomingen voorzien tot 70 procent. In dat geval doet de spreker dezelfde aanbevelingen.

Een laatste element in het betoog van de spreker betreft het verschil tussen de bruto- en nettopremie. De spreker wijst op een fictief voorbeeld en merkt op dat het verschil tussen beide in dit voorbeeld 650 euro bedraagt. De verzekeraar moet in het geval van een nettopremie de tegemoetkoming van de overheid afwachten tot na de controle door het departement en speelt dus voor bank voor de teler. Deze derde-betalersregeling zou een groot voordeel kunnen betekenen voor landbouwbedrijven.

3. Toelichting door Arnold Rahier

3.1. Algemene overwegingen

Volgens *Arnold Rahier*, adviseur Land en Tuinbouw bij KBC, is de brede weersverzekering, gezien de dramatische klimaatwijzigingen de laatste jaren, eigenlijk een klimaatverzekering. De verzekeringsmaatschappij is gebonden door de zes gevaren die wettelijk bepaald zijn: vorst, storm, hagel, ijs en sneeuwdruk en regen – waarbij het onderscheid gemaakt wordt tussen intense, hevige en aanhoudende regen – en ernstige droogte.

KBC heeft een aantal criteria bepaald die gebaseerd zijn op een minimale terugkeerperiode van 25 à 30 jaar, hetgeen in overeenstemming is met het Rampenfonds. Binnen de verzekering heeft de verzekeringsmaatschappij ook een clause opgenomen die bepaalt dat een landbouwer die voor zijn niet-verzekerde teelten – bij een ramp die erkend wordt door de overheid – een tussenkomst krijgt van het Rampenfonds, die ook krijgt voor zijn verzekerde teelten. Het eigen risico bedraagt standaard 30 procent. De spreker is er zich van bewust dat 30 procent niet weinig is maar is van mening dat de land- en tuinbouwer oogsten belangrijker moet vinden dan genieten van een verzekering.

Wanneer is er dan tussenkomst na schade? Bij vorst is dat bij 0 graden Celsius, in de winterperiode is dat bij min 8 graden Celsius. Bij storm is dat bij 100 kilometer per uur en altijd bij schade na hagel, ijs en sneeuwdruk. Naast aanhoudende en hevige regen is ook intense regen mee opgenomen in de verzekering, omdat de laatste jaren veel percelen te kampen hadden met een grote hoeveelheid aan water. Tot slot is er ook tussenkomst bij ernstige droogte.

Voor uitzonderlijke neerslag en droogte hanteert KBC de SPI-3, die de afwijking berekent van hoe droog of nat de voorbije drie maanden waren ten opzichte van dezelfde periode van het jaar in de voorbije dertig jaar. Tussen de zaai- of plant- en oogstdatum moet er minstens één dag een extreme afwijking zijn. Sinds 2020 is er elk jaar zo'n afwijking vastgesteld, vooral in 2022, maar ook in 2020 was het extreem droog over heel Vlaanderen en in 2021 extreem nat in Limburg en Brabant.

De brede weersverzekering heeft dus al haar nut bewezen. In 2021 was er de extreme neerslag, waarbij bij drie op de tien verzekerden schade vastgesteld werd en de gemiddelde schadelast 6300 euro bedroeg. In 2022 was er de extreme droogte, met schade voor zeven van de tien verzekerden, een gemiddelde schadelast van 10.700 euro en een gemiddelde premie van 2080 euro. De spreker concludeert dat het evenwicht tussen de premies en de betaalde schade duidelijk zoek is. De gemiddelde premie voor de landbouwer na de subsidie bedroeg 860 euro.

Arnold Rahier benadrukt dat elke euro die aan schade uitbetaald wordt, ooit een euro premie was. Daarom moet binnen de brede weersverzekering naar een evenwicht op langere termijn worden gezocht. Rekening houdend met de terugkeerperiode van dertig jaar en het feit dat de laatste drie jaar zwaar schade uitgekeerd werd, zou de volgende 27 jaar in theorie niets meer moeten worden uitkeerd. Maar dat is een utopie, volgens de spreker.

De spreker vestigt de aandacht op de premies die in zijn ogen niet overdreven hoog zijn. Daaruit blijkt dat een landbouwer per hectare verzekerd grasland (van de goedkoopste soort) 16,6 euro betaalt, en per hectare aardappelen (van de duurste soort) 200 euro betaalt. Daar staat respectievelijk 950 en 6400 euro verzekerd kapitaal tegenover.

3.2. Aanbevelingen

Vervolgens staat de spreker stil bij een aantal aanbevelingen en discussiepunten.

Een eerste aanbeveling is de gedifferentieerde subsidie. De spreker legt uit dat een landbouwer die verzekerd is via de brede weersverzekering, minder geneigd is om klimaatadaptieve inspanningen te leveren zoals investeringen in wateropslag, bekens en silo's, watervdeling met haspels en druppelsystemen en peilgestuurde drainage. Deze investeringen zouden de weersverzekering betaalbaar moeten houden. De weersverzekering vervangt deze investeringen niet. De spreker vraagt zich af of het niet nuttig zou zijn om de subsidie voor de brede weersverzekering afhankelijk te maken van deze klimaatadaptieve investeringen. De overheid zou bijvoorbeeld via het VLIF kunnen nagaan of een landbouwer investeert in elementen die de klimaatadaptatie bevorderen en ze ook gebruikt.

Een tweede aspect betreft de tussenkomst van de overheid wanneer de door de verzekeraars gezamenlijk uitbetaalde schade 100 miljoen euro overschrijdt. Deze maatregel is goedbedoeld, maar schiet zijn doel voorbij, aldus de spreker. Hoewel elke verzekeraar door de droogte van 2022 fors schadevergoedingen heeft uitgekeerd, werd de som van 100 miljoen euro lang niet gehaald. Het bedrag van 100 miljoen euro zou dus moeten worden aangepast aan het aantal aan de brede weersverzekering deelnemende landbouwers. De spreker overloopt twee voorstellen. De tussenkomst van de overheid hangt af van het premievolume, waarbij er bijvoorbeeld een tussenkomst bij schade is na uitgave van driemaal de totaal ontvangen premie. Of, er is een tussenkomst van de overheid wanneer het verlies groter is dan 75 procent van de verzekerde som per perceel. De spreker vindt het laatste voorstel het meest correct.

Arnold Rahier gaat vervolgens in op gras. De opbrengst per hectare van gras is vrij laag, bijgevolg zijn ook de premies laag en zijn de expertisecosten bij schade vrij hoog. Gras wordt relatief veel verzekerd, om te voldoen aan de 25 of 50 procentregel van het Rampenfonds. De spreker vraagt zich af of het noodzakelijk of verplicht moet zijn om gras op te nemen als te verzekeren teelt. Hij wijst erop dat het in Nederland zelfs niet mogelijk is om gras te verzekeren.

Een volgend punt betreft de expertises. Zowel voor het Rampenfonds, bij erkenning als ramp, als voor de mestwetgeving maar ook om fiscale redenen is er nood aan degelijke schattingen en expertises bij landbouwschade. Het is een quasi onmogelijke taak voor de schattingscommissies om al deze expertisetaken op zich te nemen. Men stelt bovendien vast dat de expertises van de door de verzekeringsmaatschappijen aangestelde experten vaak niet in lijn liggen met de vaststellingen van de schattingscommissies. De spreker stelt voor om werk te maken van de uitbouw van een kwaliteitsvol expertisekorps (cfr. gerechtsexperten of experten huishoudelijke elektriciteitsinstallaties enzovoort) via bijvoorbeeld een beëdiging.

Arnold Rahier benadrukt dat de sector nood heeft aan een grotere groep landbouwers die deelnemen aan de brede weersverzekering. De helft van de landbouwers is bij KBC verzekerd, en zelfs dat is te weinig om antiselectie uit te sluiten. De totale groep landbouwers die de mogelijkheid hebben om een verzekeraar naar keuze te kiezen, is te klein. Verder is er ook nood aan wetgevende zekerheid om verdere investeringen te kunnen doen in het product.

Tot slot licht de spreker toe dat sinds 2023 de kosten gedrukt worden door het teeltregistratiesysteem van VITO, watchITgrow, waarmee de landbouwer of de verzekeringsagent de schade aangeeft. Dit moet strikt gebeuren omdat de gegevens uit de verzamelaanvraag in het privégedeelte van watchITgrow terechtkomen. Daarvoor wordt samengewerkt met DjustConnect, het platform dat noodzakelijke data deelt.

KBC vindt de brede weersverzekering een interessant product en wenst het ook verder uit te bouwen. Hiervoor zijn echter middelen nodig, die er voorlopig door de grote verliezen niet zijn.

4. Toelichting door François Huyghe en Mark Wulfrancke

4.1. Algemeen

François Huyghe, economisch adviseur bij Boerenbond, herhaalt dat er een indexering mogelijk is van schade door zes ongunstige weersomstandigheden: storm, vorst en rukwinden, hagel, sneeuw- of ijsdruk, hevige of aanhoudende regen en ernstige droogte. Hij voegt er aan toe dat de verzekering beschikbaar is voor alle open teelten. De hitte en zonnebrand van de voorbije periode, en meer bepaald de schade aan appels en peren, worden niet ingedekt door de brede weersverzekering. Dat heeft bij veel verzekerden geleid tot veel ontgoocheling.

ABS en Boerenbond doen enkele voorstellen voor bijsturingen.

4.2. Voorstellen voor bijsturingen

4.2.1. Op Europees en federaal niveau

Het eerste voorstel gaat over de problematiek van hitte en zonnebrand die niet vervat zit in de verzekering. Dit is te wijten aan de Europese staatssteunregels van 2014. Europa hield op dat moment geen rekening met de klimaatverandering. De mogelijkheid bestaat om het op te nemen in een polis, maar dan zonder subsidie, wat de premies sterk doet oplopen.

Een tweede aandachtspunt is het schrappen van de verzekeringstaks van 9,25 procent op de verzekeringspremie van de brede weersverzekering, om op die manier het verzekeringsproduct aantrekkelijker te maken.

Een derde voorstel slaat op de herbevestiging van de polis door de landbouwer in plaats van de huidige stilzwijgende verlenging en de vraag aan de maatschappijen om de klanten drie maanden op voorhand te verwittigen van de mogelijkheid om de polis op te zeggen. De spreker pleit daarnaast voor de mogelijkheid om een meerjarige polis af te sluiten met het oog op betere voorwaarden.

Een ander belangrijk punt voor de landbouworganisaties is het ter beschikking stellen van wetenschappelijke gegevens aan diegenen die een brede weersverzekering afsluiten, alsook een kosteloze toegang tot de fijnmazige gegevens van het KMI en de VLM. Op die manier zijn verzekerde landbouwers geïnformeerd over de zones waarbinnen hun percelen vallen. Aan de Vlaamse overheid vraagt de spreker om de informatie op vlak van captatieverboden goed in beeld te brengen.

4.2.2. *Op Vlaams niveau*

Verder vragen de landbouworganisaties aan de Vlaamse overheid om specifieke punten in de polissen te stroomlijnen en evaluaties en kwaliteitscontroles van de polissen uit te voeren. Hierover is er een gezamenlijke gedachteswisseling met de landbouworganisaties, de verzekeringssector en de overheid gepland.

Een ander knelpunt is de interactie met de gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit. Binnen deze GMO is het mogelijk om ook aan risicobeheersing te doen. Er was enige tijd verwarring bij de telers die via de GMO verzekerd waren: zij bleken via deze verzekering niet verzekerd te zijn voor de zes risico's van de brede weersverzekering. Daarom dringen de landbouworganisaties er bij de telersverenigingen op aan om voor hun telers een brede weersverzekering af te sluiten.

Vervolgens gaat *Mark Wulfrancke*, beleidsmedewerker bij het Algemeen Boeren-syndicaat, verder met de andere voorstellen voor bijstellingen op Vlaams niveau. Hij pleit voor een structureel overleg tussen de Vlaamse overheid, de verzekeringsmaatschappijen en de landbouworganisaties.

Een volgend voorstel is de mogelijkheid voor de landbouwer om de verzekeringspremie netto te betalen. Op dit moment is het hoge premiebedrag voor veel landbouwers een grote belemmering om deel te nemen aan de brede weersverzekering. De spreker is van oordeel dat hiermee een groot deel van de drempel kan worden weggewerkt, naast het afschaffen van de verzekeringstaks.

Mark Wulfrancke vraagt verder de uitwerking van een adequaat communicatieplan van de overheid naar de sector. Communiceren in deze periode van het jaar heeft geen zin omdat de landbouwers nu op hun veld bezig zijn. Daarom stelt hij voor om te starten met het communicatieplan in december en de communicatie op te voeren in februari en begin maart met een sluitstuk in april als de verzamelaanvraag moet worden ingediend.

Een andere suggestie is de ontwikkeling van een vergelijkingstool om de diverse aanbieders van een brede weersverzekering met elk hun eigenschappen en verworvenheden te vergelijken. Zo kunnen landbouwers de juiste keuze maken.

4.2.3. *Op niveau van de verzekeringsmaatschappijen*

De spreker gaat dan in op de taxatie van schade en vraagt zich daarbij af of bij een aantal grote teelten zoals gras en maïs altijd een taxateur ter plaatse moet

komen. In deze digitale maatschappij, waarin ook satellietbeelden beschikbaar zijn, moet er volgens hem een digitaal systeem met index mogelijk zijn.

Hij constateert vervolgens dat de land- en tuinbouwers van de kleine teelten, de biologische landbouw met zijn korte keten, de nicheproducten en de sierteelt moeite hebben om zich te verzekeren. Vaak hebben ze veel teelten en dat is moeilijk te verzekeren. In overleg met de verzekeraars en de overheid zou er moeten worden gezocht naar een betaalbare premie en een adequate verzekering waarbij er aan hogere waarden kan worden verzekerd dan die van de gangbare polissen. De spreker voegt eraan toe dat de landbouworganisaties erover blijven waken dat die landbouwers zich kunnen verzekeren tegen haalbare voorwaarden en betaalbare tarieven om zich te kunnen wapenen tegen klimaatveranderingen. Hij vindt dat een soort van solidariteit.

Tot slot ijvert hij ook voor de mogelijkheid om een verbintenis voor meerdere jaren aan te gaan, wat voor beide partijen een win-winsituatie is, met eventueel ook lagere premies en betere polisvoorwaarden. Ook voor de overheid is dat mooi meegenomen omdat ze dan minder subsidies moet uitbetalen.

4.3. Voorkomen is beter dan genezen

Mark Wulfrancke vindt het belangrijk dat de nodige aanpassingen gebeuren in het licht van de klimaatverandering, om zo eventuele risico's in te dijken. Hij vraagt de overheid om ervoor te zorgen dat de landbouwers zich kunnen wapenen tegen weersinvloeden. In het kader van de droogte zouden er privaat of privaat-openbare waterbuffers moeten kunnen worden aangelegd en gebruikt. Daarvoor is een soepele vergunningsverlening noodzakelijk.

Een ander belangrijk aspect is het hergebruik van water dat nu bemoeilijkt wordt door de Europese regelgeving. Ook hier pleit de spreker voor het faciliteren van een beter hergebruik van water, binnen de nodige kwaliteitseisen voor beregeningswater en het delen van daken zoals die van grote industriële complexen waarvan het water gewoon wegvloeit.

De spreker eindigt met te zeggen dat de beste verzekering deze is die men niet hoeft te gebruiken. Dat geldt ook voor de brede weersverzekering. Daarom vraagt hij dat de overheid investeert in onderzoek naar robuustere rassen, die ongevoeliger zijn voor droogte en hitte. De overheid moet ook de zorg voor de bodem stimuleren en vooral geen wetgeving opmaken die het tegenovergestelde effect kan hebben en indruist tegen elk gezonde landbouwlogica. Tot slot pleit hij voor het onderzoek naar en de stimulatie van waterinfiltratie in de bodem waar en wanneer mogelijk en naar innovatieve technieken zoals subirrigatie en ondergrondse wateropslag in bijvoorbeeld zoetwaterbellen.

II. Bespreking

1. Steven Coenegrachts

Steven Coenegrachts gaat eerst in op het probleem van de zonnebrand, die de landbouworganisaties willen opgenomen zien in de verzekering. Hij vraagt zich af hoe de verzekeringssector daar tegenover staat. Verder begrijpt hij de bekommernis van de verzekeringsmaatschappijen die zeggen dat ze te weinig premies ontvangen in verhouding tot de uitbetalingen die ze moeten doen, wat de grootste bedreiging is van het systeem. Een oplossing zou kunnen zijn om grasland uit het verplichte gedeelte areaal van de verzekering dat nodig is om in het Rampenfonds te kunnen worden opgenomen, te halen. Hij vraagt zich af wat de visie van de landbouwsector hierop is en hoe beide sectoren naar elkaars vragen kijken.

2. Tinne Rombouts

Tinne Rombouts heeft heel wat gelijkenissen en gelijke eisen gehoord. Het is duidelijk dat de brede weersverzekering een positief effect heeft op de overheid en het Rampenfonds ondanks de moeilijke startjaren door de klimaat- en weersomstandigheden. Maar het systeem moet haalbaar blijven. Ze begrijpt daarom de vraag naar een beter evenwicht tussen de premies en de uitgekeerde schadevergoedingen. Anderzijds is het ook belangrijk dat zo veel mogelijk mensen toegang hebben tot de verzekering.

In de tabel van het Departement Landbouw leest ze dat het aantal subsidieaanvragen daalt maar dat de verzekerde oppervlakte gelijk gebleven is. Het totaal subsidiabel bedrag is gestegen. Is dat omdat er meer beroep wordt gedaan op de weersverzekering en minder op het Rampenfonds of heeft het te maken met de soort teelten?

Patricia Declercq bevestigt dat het met de soort teelten te maken heeft.

Een tweede vraag van *Tinne Rombouts* betreft het overzicht van de teelten. Op de grafiek is af te lezen dat gevoelige teelten meer verzekerd zijn dan andere en dat de ene teelt meer aanwezig is in een bepaalde regio dan een andere. Heeft de administratie ook zicht op de regionale verschillen van eenzelfde teelt zoals gras of maïs in premies en verzekerde oppervlakte? *Tinne Rombouts* meent ook begrepen te hebben dat de schadebedragen in Nederland nog veel hoger zijn. Moet de landbouwer daar een hogere premie betalen zodat ook de vergoeding hoger is? Ze vraagt zich af hoe ze dat moet interpreteren.

Daarnaast hebben meerdere sprekers het gehad over het verschil tussen de bruto- en nettopremie en de vraag gesteld of de tegemoetkoming van de overheid rechtstreeks naar de verzekeraars kan gaan zodat ze niet meer de vooruitbetaling voor de landbouwer moeten doen. Haar vraag is of de tegemoetkoming van de overheid in Nederland hoger of lager ligt en hoe daar de drempel voor de weersverzekering verlaagd is. Ze vraagt zich af of dat ook in Vlaanderen technisch mogelijk zou zijn en welke knelpunten hierbij naar boven zouden kunnen komen.

Vervolgens komt de spreker terug op de zonnebrand. Wat is de reden dat dit niet werd opgenomen in de verzekering? Wat het grasland betreft, vraagt het lid zich af of ze goed heeft begrepen dat de sector voorstelt om deze soort uit het verplichte percentage verzekerde teelten te halen.

3. Arnout Coel

Arnout Coel wil graag weten hoeveel marge de Vlaamse overheid heeft in het huidige budget om vanaf 2023 bijkomende oppervlakte aan maximaal 65 procent te subsidiëren om zo eventuele nieuwkomers aan te trekken. Een tweede vraag gaat ook over die subsidie. Is het zeker dat die zal blijven bestaan als ze nog voorwerp van discussie is voor de volgende regering? De regeling is nu uitgewerkt tot 2026. Volgens hem zijn daar twee benaderingen: enerzijds is het een stimulans maar de premie doet ook de kost van de subsidie stijgen. Misschien gaat de verzekeraar ervan uit dat als de landbouwer 65 procent subsidie ontvangt, hij dat kan doorrekenen in de tarieven die hij aanreken om een bepaald risico in te dekken. Hij vraagt zich af wat de visie van de verzekeraars en de landbouworganisaties is op de wenselijkheid om de premie aan te houden.

Kunnen er lessen worden getrokken uit de ervaring van buurlanden die al verder staan met deze verzekering? Welk marktaandeel wordt daar intussen bereikt en wat is een solide marktaandeel om hiervan een duurzaam en economisch rendabel

systeem te maken? Arnout Coel stelt vast dat de voorbije twee jaren fors verlieslatend waren voor de verzekeraars.

Het minimumaantal weerrisico's is zes, maar het mogen er ook meer zijn. Een van de zes aanbieders heeft er ook waterschade door overstroming aan toegevoegd. Zo is er ook de vraag om er zonnebrand aan toe te voegen. De spreker vraagt zich af hoe de verzekeraars dit zullen benaderen en zich daarmee in de markt zullen positioneren. Zou dit ertoe kunnen leiden dat het product dan duurder maar ook aantrekkelijker wordt?

Een laatste vraag gaat over fiscaliteit van de subsidie op de premie en de manier waarop dat fiscaal in de inkomstenbelasting wordt behandeld. Is daar ook nog een belasting op?

4. Stijn De Roo

Stijn De Roo pikt in op de vraag van enkele sprekers naar een betere communicatie. Hij vraagt zich af of het echt gaat over een betere communicatie of over het feit dat de brede weersverzekering nog te weinig bekend is. Hij is van oordeel dat iedereen er al over gehoord heeft maar dat de technische invulling ervan niet voor iedereen duidelijk is, alsook de kostprijs en de voor- en nadelen ervan. Hij vraagt zich af op welke manier het voorstel voor een overlegronde of een betere communicatie concreet uitgewerkt zal worden.

In tweede instantie merkt het lid op dat er weinig over data is gesproken. Verzekeringen gaan voor de spreker samen met risico-inschatting en dat gebeurt op basis van data zoals die van DjustConnect of van het KMI. Hij vraagt zich af of de sprekers nog meer kansen zien om de inzet van meer data te valoriseren. Op welke manier kunnen er stimuli zijn om meer data te kunnen gaan verzamelen en delen? Welke meerwaarde zit daarin voor de verzekeraars en wat zou er tegenover staan als individuen of de overheid beslissen om toegang te geven tot meer data?

5. Bart Dochy

Ook *Bart Dochy* vraagt zich af waarom zonnebrand niet is opgenomen in de zes risico's van de brede weersverzekering. Kan men als overheid dit zomaar bij de te verzekeren fenomenen opnemen? Zullen die dan ook onder de subsidiëring van de 65 procent vallen? Of wordt dat risico afgezonderd van de zes andere binnen de Europese regelgeving?

Ten tweede wil hij weten hoe de verzekeraars afstemmen met de schattingscommissie, aangezien er vaak verschillen zijn tussen de verslagen van die commissie en die van de aangestelde experts van de verzekeringsmaatschappijen. Hij hoorde ook het pleidooi voor een register van deskundigen en vraagt zich daarbij af of dat ook een pleidooi betekent voor de afschaffing van de schattingscommissie. Die vraag is ook bedoeld voor de landbouworganisaties omdat die verslagen ook gebruikt worden in het kader van de fiscaliteit voor forfaitair belaste landbouwers of voor residu-analyse.

Ten derde vindt hij de differentiatie van de premies – waarbij de grootte van de premies afhankelijk wordt van de eventuele investeringen in maatregelen tegen de gevolgen van de klimaatwijzigingen – een heel interessante piste. Hij verneemt graag de reacties van de verzekeraars en de landbouworganisaties op elkaars voorstellen daaromtrent. Hij verwijst hiervoor naar de presentatie van Arnold Rahier, die twijfelt om het subsidiepercentage van door het VLIF gesubsidieerde maatregelen te laten hangen. Kunnen de verzekeraars zelf hun premiebedrag daarvan laten hangen? Als de premies stijgen, stijgen ook de kosten voor de overheid.

Tot slot wijst Bart Dochy op een bekommernis uit het verleden rond de organisatie van de schattingscommissies en de afstemming op de perceelsregistratie. Hierbij zou digitalisering een handig hulpmiddel zijn om de gegevens van de percelen rechtstreeks van de gemeenten te ontvangen. Is het denkbaar of nodig dat dit ook aan de verzekeringsmaatschappijen wordt doorgestuurd?

6. Patricia Declercq

In antwoord op de vraag van Arnout Coel over de gewaarborgde 65 procent voor de nieuwe instappers of bijkomende teelten, zegt *Patricia Declercq* dat ze dit moet nagaan. Het voorziene budget wordt gedeeld met het Rampenfonds, dat de afgelopen jaren wel erkenningen maar nog bijna geen uitbetalingen gedaan heeft. Daardoor was er een mooie enveloppe voor de brede weersverzekering. Het Rampenfonds heeft intussen laten weten dat het gaat starten met de uitbetalingen en dat de bedragen aanzienlijk zullen zijn. Volgens een afspraak in de regering zal ook een deel van het VLIF voor de uitbetalingen worden gebruikt. Voor alle bijkomende middelen zal er naar de Vlaamse Regering worden gegaan. Het is afwachten wat er dit jaar begrotingstechnisch gaat gebeuren en of die 65 procent gewaarborgd zal kunnen worden.

De koppeling met het Rampenfonds, die ook terugkwam in de vraag van Bart Dochy, zal worden geëvalueerd. De 0 procent waarop het Rampenfonds gezet wordt in 2025 zal wat dat betreft voor een aantal al besproken problematieken inzicht geven in hoe het op het terrein verdergaat met de verzekeringen.

Wat het fenomeen van de zonnebrand betreft, gaat de spreker ervan uit dat verzekeraars de commerciële vrijheid hebben om deze op te nemen in de polis omdat in het polisbedrag geen onderscheid gemaakt wordt tussen de verschillende risico's en daarvoor 65 procent vergoeding kan worden opgegeven.

Vervolgens gaat Patricia Declercq in op de vragen over de koppeling van de verzekering met de subsidies inzake klimaatadaptieve investeringen. Ze merkt op dat niet alle klimaatadaptieve investeringen vanuit het VLIF worden gesubsidieerd: haspels zijn daar een voorbeeld van. Ze herhaalt dat verzekeraars de commerciële vrijheid hebben om hier rekening mee te houden, maar dat de koppeling met subsidies vrij beperkt zal zijn.

7. Jan Schreuder

Jan Schreuder legt uit dat Verenigde Hagel het fenomeen zonnebrand als optie aanbiedt in de voorwaarden van de brede weersverzekering, voornamelijk op vraag van de fruittelers, hetgeen breed gecommuniceerd is naar de verzekeringsagenten, telers en de administratie.

Hij gaat vervolgens in op de vraag rond het al dan niet verplicht meenemen van grasland. Hij bevestigt dat grasland zowel bij zijn onderneming als bij KBC een probleem is omdat bijna elke vierkante meter wordt opgegeven om aan de referentieoppervlakte te komen. Het zou goed zijn als hiervoor een oplossing zou kunnen worden gevonden, aldus de spreker. Hij hoopt dat dit met het verstrijken van de referentiejaren kan worden uitgefaseerd.

Dan was er de vraag over de verzekerde waarde die gestegen is in de prijzen en in de teelten. De twee belangrijkste oorzaken zijn de oorlog in Oekraïne en het feit dat fruit, waarvan het aandeel gestegen is tegenover andere gewassen, een hogere verzekerde waarde heeft.

Op de vraag van Tinne Rombouts over de diversificatie per regio, antwoordt de spreker dat het niet zo is dat men in bepaalde regio's een bepaalde teelt meer

verzekert dan in een andere. Het heeft eerder te maken met de aanwezigheid van een bepaalde teelt in een bepaalde regio. Wat de schades betreft, bevestigt Jan Schreuder dat ze in Nederland lager zijn, met gemiddeld minder dan 50 procent schade over een periode van twintig jaar. Bijgevolg zijn ook de loss ratio's voor de drie eerste jaren van de brede weersverzekering heel anders dan in Vlaanderen. Volgens hem heeft dat te maken met preventie op het niveau van het bedrijf. Nochtans is preventie een belangrijk instrument om de premie in de toekomst betaalbaar te houden. Hij wijst hierbij nogmaals op het belang van een goede samenwerking tussen de landbouworganisaties, de verzekeraars en de overheid. Hij ziet in dit kader ook een belangrijke rol weggelegd voor de VLM: concreet zouden zij moeten instaan voor de buffering bij droge periodes en de afwatering bij grote hoeveelheden neerslag, het gaat hier immers over fenomenen die een groot gebied beslaan.

Wat de tegemoetkoming betreft, is men in Nederland begonnen met 63,7 procent, wat een vreemd getal is ten opzichte van de 70 procent die de EU-financiering toelaat en die in bijna alle andere landen gangbaar is. Nederland werkt met een vast budget, iets waartegen de verzekeraars samen met de landbouworganisaties ageren, omdat het onzekerheid creëert. Wellicht evolueert de tegemoetkoming vanwege dat vast budget naar 55 procent, wat de spreker zou betreuren.

Vervolgens ontkent Jan Schreuder, op basis van de afgelopen drie jaar, de bewering als zou tegemoetkoming prijsopdrijvend zijn. De verzekeraars hebben al moeite om de touwtjes aan elkaar te knopen. Er moeten heel wat jaren met minder schade volgen om de afgelopen drie jaar in te halen. Het marktaandeel van Verenigde Hagel in andere landen is heel verschillend. De verzekeringsmaatschappij is bijvoorbeeld sterk vertegenwoordigd in Italië, dat binnen Europa de grootste verzekeringsmarkt vertegenwoordigt, maar nooit zal iedereen verzekerd zijn. Hij lanceert een oproep aan de politiek om bij een calamiteit niet met extra tegemoetkomingen over de brug te komen, maar te verwijzen naar de mogelijkheden voor landbouwers om zich te verzekeren en na te denken over risicomangement.

In antwoord op de vraag over de communicatie rond de weersverzekering geeft Jan Schreuder toe dat vooral de telers die de schade aan den lijve ondervonden hebben, zich informeren over de mogelijkheden. Vervolgens bevestigt hij dat meer dan zes risico's mogelijk zijn na afspraak met de administratie. Wat de keuze tussen nationale en EU-financiering betreft, heeft Vlaanderen gekozen heeft voor de nationale financiering. Kiest men toch voor de EU-financiering, dan gaat de tegemoetkoming naar 70 procent waarbij de EU ook een gedeelte betaalt. Wat de communicatie van Verenigde Hagel betreft, vertelt de spreker dat het bedrijf veel doet om haar makelaars goed te informeren, maar hij geeft toe dat het een ingewikkelde materie is omdat het over zes of zeven weerrisico's gaat. De verzekeringsmaatschappij houdt webinars voor haar makelaars en heeft relatiebeheerders die eventueel mee op pad gaan om de telers te informeren. Informatie is heel belangrijk om op een correcte manier zaken te doen, aldus de spreker.

Op de vraag over data zegt Jan Schreuder dat zijn bedrijf een jaar voor aanvang van de brede weersverzekering tevergeefs data over het weer gevraagd heeft aan het KMI. Dit is erg belangrijk omdat men moet kunnen terugkijken in de tijd. Wat de digitalisering betreft is de spreker heel positief over de bestaande samenwerking met het Departement Landbouw, en hij is bereid om dit proces te intensifiëren omdat dat kosten bespaart en helpt om de premie tegen de kostprijs te houden. Tenslotte is iedereen gebaat bij het delen van data, aldus de spreker.

Hij geeft vervolgens toe dat het verschil tussen de verslagen van de schattingscommissies en die van de schade-experts een probleem is. Vaak zijn de verslagen van de schattingscommissies niet realistisch. Hij constateert wel dat de situatie na drie jaar begint te veranderen.

Tot slot was er nog de vraag naar de differentiatie van de premie. Bij Verenigde Hagel hebben de telers de mogelijkheid om te kiezen voor een korting op de premie wanneer ze een bepaald risico zoals vorst of droogte willen uitfilteren omdat ze daarvoor aan preventie doen. Op die manier probeert het bedrijf maatwerk te leveren.

8. Arnold Rahier

Arnold Rahier verbaast zich bij de voorstelling van de beroepsorganisaties over hun pleidooi voor langere polissen of om voor een langere periode te kunnen verzekeren. Dit is enigszins contradictorisch aangezien het decreet een polis van één jaar vraagt en de verzekeringswetgeving zegt dat een polis van één jaar automatisch stilzwijgend verlengd wordt. Bij KBC hebben ze als verzekeringsmaatschappij beslist om die stilzwijgende verlenging van die jaarpolissen niet meer toe te passen vanaf 2023 om zo elk jaar in de noden van de landbouwer te kunnen voorzien. De spreker is van mening dat dit algemeen zou moeten worden toegepast. KBC blijft op deze manier concurrentieel achter op de andere verzekeringsmaatschappijen maar dat risico nemen ze erbij.

In antwoord op de vraag naar de gegevens van het KMI zegt Arnold Rahier dat KBC erin geslaagd is om de gegevens van het KMI die ze op dagelijkse basis ontvangen in roosters van 5 op 5 km, te integreren in watchITgrow, het digitale teeltregistratiesysteem. Zo kan elke individuele landbouwer die bij hen verzekerd is op perceelsniveau kijken naar bijvoorbeeld de regen van de afgelopen periode. Volgens de spreker gaat het hier om een kostprijs van enkele duizenden euro's per jaar voor de maatschappij.

Wat hitte en zonnebrand betreft staat fruit, waarbij de verzekeraarbaarheid optioneel wordt aangeboden, los van akkerbouw, waarbij het voor landbouwexperten heel moeilijk uit elkaar te houden is of het gaat over een droogteperiode of hitte. Bij elke droogteperiode van de laatste twee jaar zitten een of twee dagen van plus 25 graden, wat een hittegolf tot gevolg heeft. Bij de schade die de maatschappij betaalt voor droogte wordt ook de hitte mee ingecalculeerd. Zo kan de SPI-3 worden omzeild mocht er geen extreme droogte zijn maar toch een aantal periodes met vier à vijf dagen boven de 25 graden, die in aanmerking komen voor hittede schade. KBC is daar niet tegen maar moet kijken op welke manier ze die gegevens kunnen binnenkrijgen.

In antwoord op de vraag van Tinne Rombouts naar de stijging van het subsidiabel bedrag, zegt Arnold Rahier dat dit te maken heeft met de stijging van de premies. Dit zal ook in 2023 duidelijk worden. Het is moeilijk te voorspellen of er voor nieuwe instappers in de brede weersverzekering nog voldoende budget voor de 65 procentsubsiëring zal zijn.

Op de vraag van Steven Coenegrachts over de aflopende incentives, stelt de spreker dat de sector wil weten wat het wetgevend kader zal zijn na 2026 voor de voortzetting van de subsidie. Hij is er bij monde van de sector van overtuigd dat zonder een duidelijke afspraak daarover, het liefst enkele jaren voor 2026, de verzekering zonder steun ten dode opgeschreven is.

Wat de vraag van Stijn De Roo over digitalisering betreft, zegt Arnold Rahier dat er daarvoor voornamelijk nood is aan een groter aantal landbouwers die mee de brede weersverzekering onderschrijven. Met slechts 1200 polissen is het moeilijk om binnen KBC geld vrij te maken voor een verdere digitalisering, hoewel de spreker dit erg genegen is. Hij gaat hierbij ook in op de vraag van Bart Dochy over de digitalisering van de aanvragen voor het Rampenfonds. De spreker onderstreept dat dat ook de richting is waarin KBC wil evolueren met de verplichting voor de teler om zijn schade digitaal aan te geven. Via watchITgrow krijgt hij de lijst met

zijn verzekerde percelen en kan hij aankruisen op welke percelen hij welke schade heeft geleden. Die gegevens worden met een klik doorgestuurd naar de verzekeringsagent en naar de landbouwexpert. Volgens hem is zo'n digitaal systeem noodzakelijk om op een rationele en kostenefficiënte manier te gaan werken.

Er was nog de vraag naar de afschaffing van de schattingscommissie. Hierover zegt Arnold Rahier dat er de laatste jaren veel onduidelijkheid was en dat een nieuw wetgevend kader nodig is zodat het voor alle gemeenten duidelijk is op welke manier er met schade en schattingen moet worden omgegaan.

Bart Dochy informeerde naar de differentiatie in premies. Volgens de spreker is het niet noodzakelijk dat het hier gaat over een differentiatie in subsidiëring. Het zou ook kunnen gaan over het verlagen van het eigen risico door zelf maatregelen te nemen voor klimaatadaptie.

9. François Huyghe

François Huyghe zegt dat de brede weersverzekering de afgelopen jaren 'work in progress' is geweest en dat men ze niet kan vergelijken met een ander verzekeringsproduct zoals een brand- of een autoverzekering. Het is maatwerk op het niveau van de bedrijven en dus complexer. Bovendien volgt de verzekering het Rampenfonds op, en dat vraagt aanpassingen van de sector.

Voor zonnebrand knelt volgens hem het schoentje binnen de Europese staatssteunregeling omdat er geen subsidie mag worden gegeven op die tegemoetkoming voor zonnebrand. Het is blijkbaar wel mogelijk om het risico binnen de polis zonder subsidie op te nemen, maar dat maakt het product een pak duurder. De landbouworganisaties ijveren dus op Europees niveau om de risico's van zonnebrand en hitte te laten opnemen in de reglementering rond subsidiëring zodat de lidstaten hierin kunnen tussenkomen.

Het grasland zat ingebakken in het Rampenfondsdecreet van 2019 en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2019 dat stelt dat om een tegemoetkoming te krijgen vanuit het Rampenfonds men minstens 25 procent van zijn landbouwareaal moet verzekeren. Aangezien grasland een goedkoop product is om te verzekeren zagen veel landbouwers dit dus als een toegangsticket voor het Rampenfonds. Die tegemoetkoming van het Rampenfonds zal zeer sterk afnemen en dalen tot 8 procent in 2024 om te eindigen met 0 procent in 2025 voor open teelten. Het probleem zal dus vanzelf uitdoven, aldus de spreker.

Op de vraag van Arnout Coel over de fiscaliteit zegt de spreker dat de 9,25 procent verzekeringstaks een federale bevoegdheid is en dat de landbouworganisaties aankloppen bij minister Van Peteghem om hier in een uitzondering te voorzien.

Wat het verschil tussen de brutopremie en de nettopremie betreft, is het afhankelijk van situatie tot situatie. De landbouwers die in het forfaitair belastingsysteem zitten, kunnen dat bruto in mindering brengen maar ze worden wel belast op de premie die ze van de Vlaamse overheid krijgen. Voor hen is het dus een voordeel. Voor anderen is dat niet noodzakelijk zo en daarom hebben de landbouworganisaties tijdens hun presentatie gepleit voor de keuzemogelijkheid. Zo geven fruittelers de voorkeur aan de nettopremie, omdat het daar over hele hoge bedragen per hectare gaat.

In antwoord op de vraag van Stijn De Roo naar de digitalisering zegt François Huyghe dat de landbouworganisaties de voorbije jaren een asymmetrie geconstateerd hebben in de informatie over de weersomstandigheden zoals over droogte en hitte. Landbouwers hebben geen toegang tot de gegevens van de VLM of het

KMI. Hij is tevreden dat KBC van plan is om ze ter beschikking te stellen van de landbouwers.

Voor de spreker blijven de schattingscommissies een moeilijk gegeven, omdat deze in principe onder de gemeentelijke bevoegdheden vallen. Ze worden echter niet in alle gemeenten bijeengeroepen.

Het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 stelt dat de schattingscommissie niet langer de enige zal zijn om schade in te schatten maar dat schadeopmeting ook kan gebeuren door een erkende deskundige of zelfs door de landbouwer door middel van bewijsmateriaal zoals foto's. Dit moet verder onderzocht worden door het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, onder wiens bevoegdheid het Rampenfonds valt. De spreker is van mening dat de schadeopmeting beter kan. Men zou voor het verzamelen van de nodige informatie kunnen gebruikmaken van digitale middelen zoals satellietfoto's voor grotere teelten zoals grasland of maïs. Voor biologische teelten of kleinere teelten zoals bloemkool ligt dat moeilijker.

10. Mark Wulfrancke

Mark Wulfrancke komt nog terug op de differentiatie van de premie. Hij is van mening dat de verzekeraars hier zelf een rol in moeten kunnen spelen. De keuze moet dus bij de landbouwer liggen aangezien er sterke geografische verschillen zijn, waardoor de prioriteiten van landbouwers ook verschillend zijn.

Volgens de spreker zijn veel landbouwers voorstander van de meerjarige polis en niet van de stilzwijgende verlenging. De teler vindt duidelijkheid hier belangrijk en wil als landbouwer zelf de keuze kunnen maken.

De brede weersverzekering mag dan wel bekend zijn, ze is nog onbemind. De spreker vindt het belangrijk dat er daarom meer wordt gecommuniceerd over de techniciteit van de verzekering.

Net zoals François Huyghe is ook Mark Wulfrancke van oordeel dat de problematiek rond grasland vanzelf zal uitdoven en dat veel boeren er al geen rekening meer mee houden. Anderzijds is gras ook wel een belangrijk gewas, waar boeren en vooral veehouders dag in dag uit mee bezig zijn.

Tot slot meent de spreker dat het systeem van de schattingscommissies moet worden gemoderniseerd, maar niet dat alles aan betaalde experts moet worden overgelaten. In het versnipperde Vlaanderen zijn er heel veel kleine percelen en kleine landbouwers en moet er worden gezocht naar een vlot en eenvoudig systeem, digitaal of via een beëdigd schatter.

11. Arnout Coel

Arnout Coel wil nog graag weten of iedereen het ermee eens is dat hoe meer landbouwers gebruikmaken van de brede weersverzekering, hoe solider het systeem wordt. Momenteel gaat het over ongeveer 7 procent van de landbouwers. Wat zou een solide basis zijn om tot een duurzaam systeem te komen?

12. Bart Van Hulle

Bart Van Hulle vraagt aan het departement om een overzicht te bezorgen van de schadevergoedingen uitbetaald door de verzekeraars, de polisbedragen en de subsidies door de overheid met een uitsplitsing van de posten waaruit ze komen. Hij is van oordeel dat dat cijfermateriaal als basisinstrument belangrijk is om een beslissing te kunnen nemen.

De *voorzitter* is van mening dat deze informatie terug te vinden is in de presentaties van de sprekers.

13. Arnold Rahier

In antwoord op de laatste vraag van Arnout Coel zegt *Arnold Rahier* dat voor KBC de grens ligt op een duizendtal contracten. Hoe meer er zijn, liefst zo'n twee- à drieduizend, hoe comfortabeler de situatie zou worden naar antiselectie en naar spreiding van teelten, en dat zou een solide basis voor KBC vormen om op langere termijn, met de nodige subsidies, verder te blijven werken aan het product.

Bart DOCHY,
voorzitter

Joke SCHAUVLIEGE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ABS	Algemeen Boerensyndicaat
GMO	gemeenschappelijke marktordening
KMI	Koninklijk Meteorologisch Instituut
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
SPI	Standardized Precipitation Index
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VLIF	Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
VLM	Vlaamse Landmaatschappij